

**เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน**

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. 2565 กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder Consultation) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือภาคประชาชน เพื่อนำข้อมูลความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ของบุคคลดังกล่าว มาใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการออกกฎ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน โดย ธปท. ขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

วิธีการรับฟังความคิดเห็น	: 1. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. (www.bot.or.th) ระหว่างวันที่ 13 - 20 มกราคม 2569 2. ผ่านระบบกลาง (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ 13 - 20 มกราคม 2569
---------------------------------	---

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีกฎขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือทำภารกิจในเรื่องนั้น ตลอดจนความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

ปัจจุบันการซื้อขายทองคำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงเวลาธุรกรรมการซื้อขายทองคำที่มีปริมาณสูงอาจส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนจะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำ เพื่อลดผลกระทบของธุรกรรมดังกล่าวต่ออัตราแลกเปลี่ยนและช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพมากขึ้น ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอันจะนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

2. คำอธิบายหลักการหรือสาระสำคัญของร่างกฎ

กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำ เพื่อการรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน โดยหลักเกณฑ์ปัจจุบันอนุญาตให้มีการซื้อขายทองคำในประเทศได้ ซึ่งรวมถึงการซื้อขายทองคำล่วงหน้าทั้งในและนอกศูนย์ซื้อขายสัญญาล่วงหน้า และให้ซื้อขายทองคำในต่างประเทศได้ยกเว้นการซื้อขายทองคำล่วงหน้าในต่างประเทศซึ่งต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท.

อย่างไรก็ดี เนื่องจากธุรกรรมการซื้อขายทองคำที่มีปริมาณสูงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ธปท. จึงมีแนวทางปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำเพื่อประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน โดยจะมีการกำหนดเงื่อนไขการซื้อขายทองคำในประเทศ เช่น

1. กำหนดวงเงินการซื้อขายทองคำ ให้ลูกค้าของแพลตฟอร์มสามารถซื้อหรือขายทองคำที่เป็นเงินบาทผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ได้ไม่เกินด้านละ 20 – 100 ล้านบาทต่อรายต่อวันต่อแพลตฟอร์ม ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

- 1) แพลตฟอร์มที่มีลักษณะออมทอง (ที่ลูกค้าไม่สามารถขายทองในแพลตฟอร์มได้)
- 2) ลูกค้าของแพลตฟอร์มที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ¹
- 3) ผู้ได้รับอนุญาตจาก ธปท. เป็นรายกรณีให้ซื้อขายทองคำเกินวงเงินที่กำหนดได้

ทั้งนี้ จะพิจารณาให้มีช่องทางหรือแนวทางให้ลูกค้าที่ฝากทองคำในแพลตฟอร์มเกินกว่าวงเงินขายที่กำหนดก่อนวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ สามารถขายทองคำดังกล่าวได้ตามจำนวนที่มีอยู่ โดยไม่ถูกจำกัดวงเงินต่อวัน

2. กำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำที่เป็นเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ สำหรับลูกค้าที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับทองคำ เช่น

- 1) การรับจ่ายเงินค่าทองคำ ให้กระทำผ่านบัญชีเงินฝากของลูกค้าที่แจ้งไว้กับผู้ประกอบการธุรกิจทองคำเท่านั้น โดยไม่สามารถใช้บัญชีบุคคลอื่นหรือรับจ่ายเป็นเงินสดได้
- 2) การซื้อขายทองคำบนแพลตฟอร์มต้องชำระเงินเต็มจำนวนทันที และไม่สามารถหักกลบยอดซื้อและยอดขายเพื่อรับจ่ายเฉพาะส่วนต่างได้

3) ลูกค้าต้องรับมอบทองคำด้วยตนเอง โดยไม่สามารถโอนทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ให้แก่ผู้อื่นได้

4) ลูกค้าที่ต้องการรับมอบทองคำที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 1-5 กิโลกรัมต่อวัน ให้รับมอบทองคำหลังจากวันที่สั่งซื้อทองคำ 2 วันขึ้นไป (T+2 ขึ้นไป)

5) ลูกค้าที่ขายทองคำในแพลตฟอร์มออนไลน์ต้องมีการถือครองทองคำในแพลตฟอร์มก่อนจึงจะสามารถส่งขายทองคำได้ (ไม่อนุญาตให้ short sell)

3. ผลกระทบที่เกิดหรืออาจเกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ จากกฎในด้านการดำรงชีวิต

การประกอบอาชีพ หรือผลกระทบในทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำในประเทศข้างต้น จะทำให้การซื้อขายหรือลงทุนในทองคำที่เป็นแพลตฟอร์มออนไลน์มีข้อจำกัดขึ้น โดยลูกค้าจะไม่สามารถซื้อหรือขายทองคำได้เกินกว่าวงเงินที่กำหนด (ยกเว้นในบางกรณี) โดยการกำหนดวงเงินดังกล่าวจะมุ่งเป้าหมายไปยังลูกค้าที่ซื้อหรือขายทองคำที่เป็นเงินบาทผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ในปริมาณสูง โดยจะส่งผลกระทบจำกัดต่อผู้ที่ซื้อหรือขายทองคำรายย่อยทั่วไป ผู้ที่ออมทอง ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำหรือผู้ใช้ทองคำในการผลิตสินค้า ทั้งนี้ สำหรับการกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์อาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่ซื้อหรือขายทองคำทั่วไป เนื่องจากจะมีภาระเพิ่มขึ้นในการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ อย่างไรก็ตาม การกำหนด

¹ เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องประดับและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

เงื่อนไขดังกล่าวจะช่วยลดผลกระทบของการซื้อขายทองคำที่มีต่ออัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งเพิ่มความโปร่งใส และสร้างความเชื่อมั่นในการซื้อขายทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่เสถียรภาพของระบบ เศรษฐกิจและการเงินในภาพรวม

4. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ (ถ้ามี)

1) ระบบอนุญาต

ไม่มี

2) ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

3) การกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

4) การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มีการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในกรณีมีผู้ต้องการซื้อขายเกินวงเงินที่กำหนด เพื่อให้การกำกับดูแลมีความเหมาะสมโดยคำนึงถึงความจำเป็นของภาคธุรกิจและประชาชนควบคู่ไปกับการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. 0-2356-7349 , 0-2356-7348 หรือ E-mail : FOG_ECST@bot.or.th

หมายเหตุ: เนื่องจากการออกหลักเกณฑ์ข้างต้นมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อลดผลกระทบของธุรกรรมทองคำต่อความผันผวนของค่าเงินบาทและช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพ รวมทั้ง ธปท. จะมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการจัดประชุม ซึ่งเชิญผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง เช่น ผู้ประกอบธุรกิจทองคำ เข้าร่วมประชุม (Focus Group) ด้วย ธปท. จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อแนวทางปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 13 – 20 มกราคม 2569